

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

MUNI
PEDAGOGICKÁ
FAKULTA

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

Přírodovědecká fakulta

PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

VYHLÁŠENÍ 25. ROČNÍKU ZEMĚPISNÉ OLYMPIÁDY PRO ŠKOLNÍ ROK 2022/2023

1. ORGANIZAČNÍ A ODBORNÝ GARANT SOUTĚŽE

Univerzita Karlova

Přírodovědecká fakulta

Geografická sekce

Albertov 6

128 00 Praha 2

Organizační garant:

RNDr. Jakub Jelen, Ph.D.

e-mail: jakub.jelen@natur.cuni.cz

tel: +420 728 368 944

<http://www.zemepisnaolympiada.cz>

Garance jednotlivých věkových soutěžních kategorií:

A	Mgr. Petra Karvánková, Ph.D. e-mail: karvanko@pf.jcu.cz
B	Mgr. Vendula Mašterová e-mail: 436963@mail.muni.cz
C	Mgr. Petr Trahorsch, Ph.D. e-mail: petr.trahorsch@seznam.cz
D	RNDr. Lenka Havelková, Ph.D. e-mail: l.havelkova@natur.cuni.cz

Koordinátor mezinárodních geografických soutěží:

RNDr. Hana Svobodová, Ph.D.; e-mail: svobodova.kge@ped.muni.cz

Masarykova univerzita Brno, Pedagogická fakulta, katedra geografie

Odborný garant:

Ústřední komise Zeměpisné olympiády

předsedkyně: RNDr. Hana Svobodová, Ph.D.; e-mail: svobodova.kge@ped.muni.cz

Masarykova univerzita Brno, Pedagogická fakulta, katedra geografie

Česká geografická společnost, z.s.

prezident: doc. RNDr. Pavel Chromý, Ph.D.

Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

vědecký tajemník: doc. RNDr. Stanislav Kraft, Ph.D.

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie

2. STRUKTURA SOUTĚŽE

Zeměpisná olympiáda je pořádána pro následující věkové soutěžní kategorie:

A	6. ročník základních škol a 1. ročník (prima) osmiletých gymnázií
B	7. ročník základních škol a 2. ročník (sekunda) osmiletých gymnázií
C	8. + 9. ročník základních škol, 3. + 4. ročník (tercie + kvarta) osmiletých gymnázií a 1. + 2. ročník šestiletých gymnázií
D	1. až 4. ročník středních škol (bez ohledu na zaměření a specializaci), 5. až 8. ročník osmiletých gymnázií (kvinta až oktáva) a 3. až 6. ročník šestiletých gymnázií

3. SOUTĚŽNÍ KOLA A ČASOVÝ HARMONOGRAM SOUTĚŽE

Termíny jednotlivých kol jsou společné pro všechny soutěžní kategorie A až D.

Pro soutěžní **kategorie A a B** je **nejvyšším** národním kolem kolo **krajské**.

Pro soutěžní **kategorie C a D** je **nejvyšším** národním kolem kolo **celostátní**.

Pro účastníky ZO bude i letos připravena **soutěž zaměřená na mapové dovednosti a mapovou tvorbu**. Vyhlášení této soutěže proběhne na podzim 2022 a podrobné pokyny naleznete na internetových stránkách zeměpisné olympiády: <https://zemepisnaolympiada.cz/mapova-soutez.phtml>.

Školní kolo (pro soutěžní kategorie A–D)

Školní kolo organizují vyučující zeměpisu na základních a středních školách. Od školního roku 2021/2022 mají vyučující možnost využít **zadání a řešení připravená organizačním týmem. Vyučující, kteří mají o toto zájem se musejí nejpozději do 30. listopadu 2022 zaregistrovat vyplněním následujícího formuláře: <https://forms.gle/aeKrgcTLdEosNiDGA>.**

Zadání školních kol bude rozesíláno v první polovině prosince.

Využívání centrálního zadání není povinné a vyučující mají stále možnost organizovat si školní kola sami. Metodická pomoc byla v posledních ročnících zveřejněna v časopisu Geografické rozhledy. Na internetových stránkách ZO jsou také jako metodická pomoc v rubrice „Testy“ zveřejněny všechny soutěžní úlohy od roku 2012, včetně autorských řešení. Školní kolo je nutné uskutečnit nejpozději **do konce ledna 2023**. Pokud jste na vaší škole dosud Zeměpisnou olympiádu neorganizovali, a máte zájem se do této soutěže zapojit, kontaktujte vašeho krajského garanta (koordinátora soutěží, pracovníka krajského úřadu, odboru školství) a dohodněte postup (viz adresář krajských garantů soutěží tohoto dokumentu). Pro bližší podrobnosti navštivte webové stránky www.zemepisnaolympiada.cz (záložka JAK SE ZAPOJIT/CHCI ORGANIZOVAT), kde naleznete veškeré informace.

Okresní kolo (pro soutěžní kategorie A–D)

Okresní kolo koordinují v jednotlivých krajích Česka příslušné odbory školství krajských úřadů na základě zadání hlavního organizátora (tj. Geografické sekce PŘF UK). Okresní kolo se uskuteční **ve středu 22. 2. 2023**. V případě, že na toto datum připadají ve vaší škole jarní prázdniny, kontaktujte prosím vašeho krajského garanta a dohodněte další postup. Okresní kola budou ve školním roce 2022/2023 probíhat prezenčním způsobem na předem určených místech okresními guaranty (základní či střední školy, DDM apod.). **Do okresního kola mohou postoupit za každou školu v každé kategorii maximálně 3 soutěžící.** Postupující soutěžící jsou povinni se v případě nutnosti registrovat do individuálních systémů jednotlivých okresů či krajů. Bližší informace o konání jednotlivých okresních kol poskytují jednotlivé okresní či krajské guaranty soutěží. Kontakty na příslušné pracovníky (garanty) v krajích viz adresář krajských garantů soutěží tohoto dokumentu.

Krajské kolo (pro soutěžní kategorie A–D)

Krajské kolo koordinují v jednotlivých krajích Česka příslušné odbory školství krajských úřadů na základě zadání hlavního organizátora (tj. Geografické sekce PŘF UK). Kontakty na příslušné pracovníky (garanty) v krajích viz adresář krajských garantů soutěží tohoto dokumentu. Krajské kolo se uskuteční **ve středu 29. 3. 2023**.

Celostátní (ústřední) kolo (pro soutěžní kategorie C a D)

Celostátní (ústřední) kolo pořádá Geografická sekce Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, v budově děkanátu (Albertov 6, Praha 2) a v terénu v zázemí hl. m. Prahy. Celostátní kolo se uskuteční **ve čtvrtek a pátek 27. a 28. 4. 2023**. V celostátním kole bude část úkolů pro kategorii D zadána v anglickém jazyce (vítězové postupují do mezinárodních geografických soutěží, kde je jednacím řečí angličtina).

Letní škola Zeměpisné olympiády (pro soutěžní kategorie C a D)

Vybraní účastníci (cca 40) vyšších kol soutěže (krajská, celostátní) v kategoriích C a D mají možnost se zúčastnit tuzemské Letní geografické školy ZO, která bude probíhat v červenci 2023.

Pro soutěžící postupující do mezinárodních kol je Letní škola zároveň přípravným soustředěním před výjezdy.

Mezinárodní geografické soutěže (pro soutěžní kategorie C a D)

Pro vítěze celostátního kola v kategorii C navazuje mezinárodní soutěž:

- **European Geography Olympiad**

Pro vítěze celostátního kola v kategorii D navazují dvě mezinárodní soutěže:

- **The International Geography Olympiad (iGeo)**
- **International Earth Science Olympiad (IESO)**

Pozn. konkrétní harmonogram i způsob konání jednotlivých kol se může v případě nepříznivé epidemické situace změnit.

Postupový klíč:

ze školního do okresního kola	<ul style="list-style-type: none"> - v každé kategorii postupují 3 nejlepší soutěžící za školu
z okresního do krajského kola	<ul style="list-style-type: none"> - v každé soutěžní kategorii (A–D) postupují první dva nejúspěšnější řešitelé (1. a 2. místo) - spolu s nimi postupuje dalších X úspěšných řešitelů, kteří dosáhli nejvyššího počtu bodů v okresních kolech ZO (v souhrnu za všechny okresy daného kraje v příslušné soutěžní kategorii). Hodnotu X stanovuje ústřední komise ZO a hodnota X může být nejvýše rovna počtu okresů v daném kraji.
z krajského do celostátního kola	<ul style="list-style-type: none"> - v kategorii C a D postupuje přímo vítěz (1. místo) - spolu s nimi postupuje dalších 10 úspěšných řešitelů, kteří dosáhli nejvyššího počtu bodů v krajských kolech ZO (v souhrnu za všechny kraje Česka v příslušné soutěžní kategorii) – seznam postupujících soutěžících bude zveřejněn na webových stránkách www.zemepisnaolympiada.cz
z ústředního do mezinárodního kola	<ul style="list-style-type: none"> - na The International Earth Science Olympiad postupují dva nejúspěšnější řešitelé terénní části celostátního kola v kategorii D, kvalifikační podmínkou pořadatele je věk soutěžících do 19 let k 1. 7. příslušného roku soutěže (pokud se shodují s postupujícími na iGEO, postupují další v pořadí) - do iGeo postupují čtyři nejúspěšnější řešitelé, kvalifikační podmínkou je věk soutěžících mezi 16 a 19 lety (včetně) k 30. 6. - do EGEO postupují obvykle čtyři nejúspěšnější řešitelé z kat. C a čtyři řešitelé z D, kteří jsou v pořadí za účastníky iGeo a IESO, ale rozhodnuto bude až podle aktuálních pokynů organizátorů

Každý z vítězů celostátního kola ZO, který postupuje na mezinárodní geografické soutěže, **musí v době konání mezinárodních soutěží splňovat uvedenou věkovou podmínku kvalifikace**. Vítěz celostátního kola, který tuto podmínku nesplňuje, se nemůže mezinárodních soutěží zúčastnit, a při vyhlášení výsledků celostátního kola za něj musí být stanoven náhradník, kterým je vždy další umístěný v pořadí.

4. TEMATICKÉ ZAMĚŘENÍ SOUTĚŽE

Ústřední komise ZO se snaží v maximální možné míře přihlédnout k volbě takového tematického zaměření úloh, které respektuje nejčastější vzdělávací obsah jednotlivých ročníků školního zeměpisu, ačkoli je to při stávajících možnostech a odlišnostech ŠVP různých škol problematické. Ústřední komise ZO bere rovněž v úvahu zájem soutěžících o obor. Proto je zaměření úloh širší, nad rámec běžné školní výuky, vždy však úměrné věku soutěžících. Důraz je kladen na dovednosti analýzy a syntézy poznatků, vysvětlení a pochopení problémů – dávání do souvislostí, nikoli ověření pouhého memorování.

Dominantní tematické zaměření úloh se vztahuje pouze na úlohy testu geografických znalostí. Práce s atlasem či mapou jimi není limitována, jelikož se jedná o práci se zdrojem informací.

Kategorie	Soutěžní kolo	Dominantní zaměření úloh testu geografických znalostí a praktické části
A	okresní	- kartografie, Země ve vesmíru, obecná fyzická geografie
	krajské	- kartografie, Země ve vesmíru, obecná fyzická geografie - vlastivěda Česka
B	okresní	- kartografie, obecná fyzická geografie, obecná sociální geografie - Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika
	krajské	- kartografie, fyzická geografie, obecná sociální geografie - Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie
C	okresní	- kartografie a geoinformatika, obecná fyzická geografie - Evropa
	krajské	- obecná fyzická geografie, obecná sociální geografie - Evropa, Česko
	celostátní	- kartografie a geoinformatika, obecná fyzická geografie, obecná sociální geografie, rozvojové problémy, krajina a životní prostředí - Evropa, Evropská unie, Česko - terénní cvičení, praktické aplikace geografie
D	okresní	- kartografie, Země ve vesmíru, obecná fyzická geografie, obecná sociální geografie - regionální geografie
	krajské	- kartografie, obecná fyzická geografie, krajina a životní prostředí, obecná sociální geografie - regionální geografie
	celostátní	- kartografie a geoinformatika, obecná fyzická geografie, obecná sociální geografie, rozvojové problémy, krajina a životní prostředí - regionální geografie - terénní cvičení, praktické aplikace geografie

5. STRUKTURA SOUTĚŽNÍCH ÚLOH

Ve všech soutěžních kategoriích a centrálně zadávaných kolech (tj. okresní, krajské a celostátní), se testují tři typy znalostí a dovedností:

a) práce s atlasem

Práce s atlasem není omezena výběrem témat a regionů uvedených v tabulce na s. 4. Pro zajištění objektivnosti a rovných podmínek soutěže jsou žáci povinni v průběhu této části soutěže pracovat pouze s níže uvedenými atlasy.

Tvůrci úloh budou vycházet z nejnovějších vydání atlasu světa i Česka a zároveň budou provádět kontrolu řešitelnosti úloh s předchozími vydáními těchto atlasů nakladatelství Kartografie Praha, a. s., v případě, že by škola nebo žáci nové vydání nevlastnili.

V případě, že bude úloha zaměřena na práci s jinou mapou, neobsaženou v uvedených atlasech, bude mapový podklad dodán hlavním organizátorem soutěže.

Ve **školních kolech** je v případě organizace vyučujícím doporučeno využívat jakékoliv typy školních zeměpisných atlasů světa či Česka (např. z nakladatelství Kartografie Praha, a. s., Terra-Klub, o. p. s., SHOCart a dalších). V případě využití centrálního zadání školního kola jsou soutěžící povinni využívat pouze jeden z uvedených atlasů světa:

- Školní atlas světa. Kartografie Praha, a. s. 2020, 5. vydání, 184 s.
+ veškeré další dotisky 5. vydání (tj. dotisky z let 2021, 2022, 2023)
- Česko: školní atlas pro základní školy a víceletá gymnázia. Kartografie Praha, a. s. 2020, 5. vydání, 36 s.
+ veškeré další dotisky 5. vydání (tj. dotisky z let 2021, 2022, 2023)

V **okresních kolech** jsou soutěžící povinni využívat pouze jeden z uvedených atlasů světa:

- Školní atlas světa. Kartografie Praha, a. s. 2020, 5. vydání, 184 s.
+ veškeré další dotisky 5. vydání (tj. dotisky z let 2021, 2022, 2023)

V **krajských kolech** jsou soutěžící povinni využívat pouze jeden z výše uvedených atlasů světa a zároveň jeden z následujících atlasů Česka:

- Česko: školní atlas pro základní školy a víceletá gymnázia. Kartografie Praha, a. s. 2020, 5. vydání, 36 s.
+ veškeré další dotisky 5. vydání (tj. dotisky z let 2021, 2022, 2023)

b) písemný test geografických znalostí

Písemný test **přihlíží k výběru témat a regionů** pro jednotlivé soutěžní kategorie (viz tabulka na s. 4). I písemný test však může obsahovat úlohy využívající kartografické podklady (v případě nutnosti budou dodány tvůrci úloh).

c) praktická část

Praktická část **není omezena výběrem témat a regionů** uvedených v tabulce na s. 4. V praktické části se nejčastěji jedná o zpracování a vyhodnocení dat, čtení textu s porozuměním, řešení problému s využitím různých zdrojů informací apod. Pokud bude pro řešení praktické části soutěžící potřebovat atlas, bude tato skutečnost uvedena v zadání úlohy. Případné atlasy využívané v praktické části se budou shodovat s těmi, které budou soutěžící využívat v části „práce s atlasem“.

V **celostátním kole** praktická část nabývá podobu **práce v terénu**, vyhodnocení dat získaných terénním šetřením, určení příčin a důsledků pozorovaných jevů a procesů, formulace a zdůvodnění závěrů.

6. POVOLENÉ VYBAVENÍ PRO SOUTĚŽ

Tyto instrukce se vztahují obecně na všechna soutěžní kola všech kategorií. **V každém soutěžním kole budou upřesněny a specifikovány.** Propozice pro okresní krajské i celostátní kolo budou zveřejněny přibližně 14 dní před konáním jednotlivých kol na internetových stránkách soutěže a budou rozeslány okresním i krajským komisím.

- psací potřeby (propisovací tužka, tužka, pastelky minimálně dvou barev),
- pravítko, trojúhelník, úhloměr,
- jednoduchá kalkulačka (ne v mobilním telefonu),
- školní atlasy světa a Česka (pro okresní a krajská kola atlasy z řady nakladatelství Kartografie Praha, a. s. – viz výše).

7. POZNÁMKY

- V případě zhoršené epidemiologické situace může dojít v průběhu aktuálního ročníku ke změnám v harmonogramu i organizaci jednotlivých kol. **Sledujte proto vždy aktuální informace na webu Zeměpisné olympiády: www.zemepisnaolympiada.cz**
- Nejnovější informace a aktuality naleznete také na: **www.facebook.com/zemepisnaolympiada**
- Organizátoři Zeměpisné olympiády rádi uvítají vaše náměty pro tvorbu soutěžních úkolů, doporučení ke změně koncepce tematického zaměření úloh a další podnětné připomínky.
- V případě jakýchkoliv dotazů se obraťte na hlavního organizačního garanta nebo na garanty jednotlivých kategorií (viz kontakty v úvodu tohoto dokumentu).

Děkujeme všem sponzorům i partnerům za podporu Zeměpisné olympiády.

V Praze dne 1. 9. 2022

RNDr. Jakub Jelen, Ph.D.

Adresář krajských garantů soutěží (pro okresní a krajská kola Zeměpisné olympiády):

Praha:

Mgr. Michaela Perková
oddělení volného času
Odbor školství, mládeže a sportu
Magistrát hlavního města Prahy
Jungmannova 35/29, 110 00 Praha 1
tel: 236 005 955
e-mail: michaela.perkova@praha.eu

Jihočeský kraj:

Bc. Jiří Anděl
oddělení mládeže, tělovýchovy a sportu
Odbor školství mládeže a tělovýchovy
Krajský úřad Jihočeského kraje
U Zimního stadionu 1952/2
Pracoviště: B. Němcové 49/3, 370 76 České Budějovice
tel: 386 720 933
e-mail: andel@kraj-jihocesky.cz

Karlovarský kraj:

Bc. Lenka Butašová
oddělení mládeže a sportu
Odbor školství, mládeže a tělovýchovy
Krajský úřad Karlovarského kraje
Závodní 353/88, 360 06 Karlovy Vary
tel: 354 222 476, 601 214 150
e-mail: lenka.butasova@kr-karlovarsky.cz

Liberecký kraj:

Ing. Eva Hodbodová
oddělení mládeže, sportu a zaměstnanosti
Odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu
Krajský úřad Libereckého kraje
U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec
tel: 485 226 635, 739 541 550
e-mail: eva.hodbodova@kraj-lbc.cz

Královéhradecký kraj:

Mgr. Iva Polednová
Odbor školství, oddělení sportu a volnočasových aktivit
Krajský úřad Královéhradeckého kraje
Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové
tel.: 702 175 793
e-mail: ipolednova@kr-kralovehradecky.cz

Mgr. Dana Beráková
Školské zařízení pro DVPP KHK, Štefánikova 566
500 11 Hradec Králové
tel.: 725 059 837
e-mail: berakova@cvkhk.cz

Jihomoravský kraj:

Bc. Jana Toningr Konečná
odbor školství
oddělení prevence a volnočasových aktivit
referentka práce s talentovanou mládeží
Krajský úřad Jihomoravského kraje
Cejl 73, 601 82 Brno
telefon: 541 658 306
e-mail: toninger.jana@jmk.cz

Zlínský kraj:

Mgr. Radim Sukop
oddělení mládeže a sportu a rozvoje lidských zdrojů
Odbor školství, mládeže a sportu
Krajský úřad Zlínského kraje
třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín
tel: 577 043 744
e-mail: Radim.Sukop@kr-zlinsky.cz

Středočeský kraj:

Bc. Petr Hoskovec
oddělení mládeže a sportu
Odbor školství, mládeže a sportu
Krajský úřad Středočeského kraje
Zborovská 11, 150 21 Praha 5
tel: 257 280 263
e-mail: hoskovecp@kr-s.cz

Plzeňský kraj:

Mgr. Ludmila Novotná
oddělení mládeže a sportu
Odbor školství, mládeže a sportu
Krajský úřad Plzeňského kraje
Škroupova 18, 306 13 Plzeň
tel: 377 195 373
e-mail: ludmila.novotna@plzensky-kraj.cz

Ústecký kraj:

Bc. Pavel Kucler
Odbor školství, mládeže a tělovýchovy
Krajský úřad Ústeckého kraje
Velká Hradební 31 18/48, 400 02 Ústí nad Labem
tel: 475 657 969
e-mail: kucler.p@kr-ustecky.cz

Kraj Vysočina:

Ing. Karolina Smetanová
oddělení mládeže a sportu
Odbor školství, mládeže a sportu
Krajský úřad Kraje Vysočina
Žižkova 57, 587 33 Jihlava
tel: 564 602 942
e-mail: Smetanova.K@kr-vysocina.cz

Pardubický kraj:

Mgr. Lenka Havelková
oddělení organizační a vzdělávání
Odbor školství, kultury a tělovýchovy
Krajský úřad Pardubického kraje
Komenského 125, 532 11 Pardubice
tel.: 466 026 215
e-mail: lenka.havelkova@pardubickykraj.cz

Marika Novotná
Organizační pracovník CCV Pardubice
tel.: 466 536 530, 601 332 974
e-mail: novotna@ccvpardubice.cz

Olomoucký kraj:

Bc. Romana Fedurcová
Odbor školství a mládeže
Oddělení krajského vzdělávání
Krajský úřad Olomouckého kraje
Jeremenkova 1191/40a, 779 11 Olomouc
tel.: 585 508 661
e-mail: r.fedurcova@olkraj.cz

Moravskoslezský kraj:

Mgr. František Pokluda
pověřen vedením oddělení
odbor školství, mládeže a sportu
Moravskoslezský kraj - Krajský úřad
28. října 117, 702 18 Ostrava 2
tel: 595 622 250; fax: 595 622 301
e-mail: frantisek.pokluda@kr-moravskoslezsky.cz